

NOTA

0909 / 157 / 9 / 97

MINISTERIE VAN DEFENSIE

refa
REIN

Militaire Inlichtingendienst

Nota bestemd voor

- CS
- HACIV
- HAO
- HAVI
- HAMIDKL
- HAMIDKLu
- HAMIDKM

Numer
DIS97001500

Datum
28 maart 1997

Onderwerp:
Inlichtingenbulletin

1. Hierbij doe ik U toekomen Inlichtingen-Bulletin nr.12/97 van de MID.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr [redacted]
Brigade-generaal

Bijlagen

- 1 -

Opsteller

drs [redacted]

Doorkiesnummer

070 - 3186967

INLICHTINGEN-BULLETTIN NR.: 12/97
(27 maart 1997)

IRAN

Voortgaande verwerving SA-10 luchtverdedigingssystemen in Rusland

Iran en, naar het zich laat aanzien, diverse Russische bemiddelaars zetten de onderhandelingen over de aanschaf door Iran van het SA-10 GRUMBLE (Russische aanduiding S-300) luchtverdedigingssysteem voort. Dit ondanks Amerikaanse druk op Rusland om hiervan af te zien. Hoewel Iran ook belangstelling heeft voor andere Russische wapensystemen (SU-25 FROGFOOT gevechtsvliegtuigen, SA-14/16 luchtafweersystemen enz.) beperken de huidige onderhandelingen zich tot de S-300 PMU-variant, de jongste generatie van dit systeem. Iran zou twee tot drie batterijen van de S-300 PMU nodig hebben om de (in aanbouw zijnde) kerncentrale nabij Bushehr, in zuidwest Iran, effectief te kunnen verdedigen tegen potentiële luchtaanvallen.

De Russische onderhandelaars zouden na een akkoord de eerste batterij, bestaande uit drie mobiele lanceerinrichtingen (zgn. TEL's, waarvan één met een commandopost), één onderscheppingsradar (FLAP LID), één zoekradar (TIN SHIELD) en 36 raketten, binnen 6 maanden kunnen leveren. Deze termijn is langer dan waarop Iran hoopte - en langer dan het Westen verwachtte.

Daadwerkelijke ontplooiing van de SA-10 in Iran betekent een, alhoewel plaatselijke, kwalitatieve verbetering van de Iraanse luchtverdedigingscapaciteit. Iran beschikt momenteel slechts over relatief verouderde en veelal minder mobiele systemen, zoals SA-2, SA-5 en HAWK-systemen. De laatste zijn minder geschikt om (eventuele Amerikaanse, of mogelijk zelfs Israëliëse) luchtaanvallen met moderne wapensystemen (bijv. Amerikaanse kruisraketten) en tactieken (ECM) te kunnen weerstaan. Overigens zullen de SA-10-systemen in de eerste fase door Russisch militair personeel worden bemand. Het opleidingsprogramma voor Iraanse bemanningen duurt namelijk tenminste een half jaar.

KOEWEIT

Oprichting van een Nationale Veiligheidsraad

De regering van Koeweit heeft het ontwerp-voorstel voor de oprichting van een Nationale Veiligheidsraad goedgekeurd. Deze Raad zal bestaan uit de commandanten van de Nationale Garde, de nationale veiligheidsdiensten, alsmede uit diverse ministers (Buitenlandse Zaken, Defensie etc.) en worden voorgezeten

[REDACTED]

door de premier. De Raad zal de verantwoordelijkheid krijgen voor het formuleren van de nationale veiligheidsstrategie en gaat daarnaast controle uitoefenen op de informatie-voorziening op veiligheidsgebied. Daarnaast zal de Raad eveneens veiligheidsstudies uit gaan voeren. In Koeweit lag traditioneel de beslissingsbevoegdheid over defensieaangelegenheden (vrijwel) uitsluitend bij de emir. Door de oprichting van een Nationale Veiligheidsraad lijkt een meer gestructureerde aanpak van het veiligheidsbeleid van Koeweit verzekerd. Dit zal ook de coördinatie met de overige lidstaten van de "Gulf Co-operation Council" ten goede komen.

Overigens zal de oprichting van de Veiligheidsraad ongetwijfeld mede onder Amerikaanse druk tot stand zijn gekomen.

ARMENIË

Benoeming nieuwe premier

President [REDACTED] heeft afgelopen week de President van Nagorno-Karabach, [REDACTED], benoemd tot opvolger van de, om gezondheidsredenen afgetreden, premier [REDACTED]. De als pro-westers beschouwde [REDACTED] verblijft momenteel in Londen waar hij behandeld wordt tegen kanker. [REDACTED] is sinds 1994 President van Nagorno-Karabach en heeft formeel nog steeds de Azerbeidzjaanse nationaliteit. Totdat er nieuwe presidentsverkiezingen in Nagorno-Karabach worden gehouden neemt de huidige premier van de enclave, [REDACTED], de functie over.

Het feit dat [REDACTED] de leider van het opstandige Nagorno-Karabach tot regeringsleider van Armenië heeft benoemd, heeft met name geleid tot verontruste reacties vanuit Azerbeidzjan. De President van Azerbeidzjan, [REDACTED], heeft een voorgenomen bezoek aan Pakistan waar hij een zitting van de Islamitische Conferentie Organisatie zou bijwonen, afgezegd. Volgens een regeringsbron zou dit zijn gebeurd omdat "de politieke situatie in de regio als gevolg van de benoeming waarschijnlijk zal verslechteren".

De precieze achtergrond van de benoeming is nog niet duidelijk. Het is echter wel een feit dat [REDACTED] middels het aanwijzen van [REDACTED] de verbondenheid met Nagorno-Karabach heeft willen bevestigen. Het is dan ook niet te verwachten dat de Armeense vastberaden houding in de besprekingen over de problemen rond Nagorno-Karabach zal wijzigen.

Wapenleveranties

De vermeende illegale Russische wapenleveranties aan Armenië hebben [REDACTED] intussen steeds meer in verlegenheid gebracht. Hoewel het formeel de wapenleveranties nog steeds ontkent, heeft de Armeense vertegenwoordiger in de "Joint Consultative Group" binnen de OVSE intussen de beschuldigingen van Azerbeidzjan over de leveranties bevestigd. Armenië is eventueel bereid om naar een oplossing van dit probleem te zoeken maar vreest dat de kwestie dan openbaar zal worden gemaakt.

SLOWAKIJE

Referendum presidentsverkiezingen en NAVO

Slowakije heeft onlangs aangekondigd eind mei een referendum te houden over de wijze waarop de aankomende presidentsverkiezingen begin 1998 dienen plaats te vinden en over de kwestie van een eventuele aansluiting bij de NAVO. De door een petitie (van meer dan een half miljoen stemmen) bekrachtigde volksstemming over de presidentsverkiezingen zal met name uitsluitend moeten geven over een wijziging die moet leiden tot directe verkiezingen voor het presidentschap. (Parlementsverkiezingen zullen overigens eind van het lopend jaar worden gehouden.)

Het referendum met betrekking tot een eventueel toekomstig NAVO-lidmaatschap is geïnitieerd door de Slowaakse meerderheidspartij "Beweging voor een Vrij en Democratisch Slowakije (HZDS)" van premier [REDACTED]. Destijds heeft [REDACTED] gesteld dat een dergelijk referendum constitutioneel vereist is en noodzakelijk is voor de een antwoord op de vraag of Slowakije zich al dan niet bij de NAVO wil aansluiten en zo ja op welke termijn. President [REDACTED] daarentegen benadrukt met name de doorvoering van het democratiseringsproces alvorens sprake kan zijn van toelating tot de NAVO. Het aankomende referendum zou eveneens duidelijkheid moeten verschaffen over eventuele plaatsing van nucleaire wapens en oprichting van buitenlandse militaire bases op Slowaaks grondgebied. Volgens de Slowaakse Nationale Partij (SNS) en Arbeiderspartij (ZRS) had een dergelijk besluit voor toetreding tot de alliantie in een eerder stadium moeten plaatsvinden. Mede het ontbreken van vooralsnog brede kennis over met name de daadwerkelijke voorwaarden voor het NAVO-lidmaatschap zou het resultaat van het aangekondigde referendum negatief kunnen beïnvloeden, aldus de rechtse coalitiepartijen. Slowakije zal niet bij de eerste groep van kandidaat-landen behoren echter enige mate van steun en uitzicht op aansluiting tot de alliantie op termijn kan bijdragen tot een constructievere tot NAVO gerichte koers.